

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ευγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932).
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ 1945 :

Διὰ τοὺς ὀκτώ μῆνας (Μάιος-Δεκέμβριος)
Δρ. 1300. Κατὰ τετραμηνίαν Δρ. 700.
Κατὰ φύλλον Δρ. 50.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΥ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Ἀποσώπῳς : «Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου, ἀριθ. 28 — Ἀθήνας». Τηλέφ. 55.536

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ 1945

ἐξαιρετικῶς, ἐπειδὴ ἀρχίζει τὸν Μάιον, θὰ περιλάβῃ φυλλάδια, δωδεκάσελιδα ἢ ὀκτασελίδα, ὀκτώ μόνον μηνῶν.

Παλαιοὶ Τόμοι, ἄρτιοι, τιμῶνται ἀπὸ Δρ. 1500 ἑκαστος καὶ ἄνω.—Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλλον ἀποκτὰ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων ψευδώνυμον δι' ὅλον τὸ ἔτος ἐπὶ πληρωμῇ Δρ. 200

Περίοδος Γ'. — Τόμος 1ος

Ἀθῆναι, 2 Ἰουνίου 1945

Ἔτος 67ον — Ἀριθ. 5

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)

—Ὅχι, καλέ μου ἀφέντη, αὐτὰ θὰ τὰ λές στ' ἀστεῖα, ἀπάντησε ὁ Κόνταλ μ' ἓνα προσποιητὸ χαμόγελο, ἀφοῦ εἶσαι τόσο αὐστηρὸς, θὰ προσπαθῇσω, κι' ἂς μὴν ξέρω, νὰ υπογράψω, γιὰ νὰ γίνῃ τὸ θέλημά σου.

—Φίλε, εἶπε ὁ Σερ Ντάνιελ, τώρα θὰ υπογράψῃς γιὰ σαράντα λίρες. Αἴντε! Εἶσαι πολὺ πονηρὸς γιὰ νὰ πιστέψω πὼς ὅλα σου τὰ ὑπάρχοντα ἀξίζουν μονάχα ἐδδομήντα σελλίνια. Σέλντεν, βάλ' τον νὰ υπογράψῃ ἓνα καλὰ συνταγμένο καὶ ἐγκυρὸ ὁμόλογο.

Καὶ ὁ Σερ Ντάνιελ, ὁ εὐτυχέστερος ἴσως ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄρχοντες τῆς Ἀγγλίας, ἤπιε μιὰ ρουφηξιὰ ἀπὸ τὸ ποτήρι του, καὶ ξαπλώθηκε στὸ κάθισμά του χαμογελώντας.

Στὸ μεταξύ, τὸ παιδί πού ἦταν ξαπλωμένο στὸ πάτωμα ξύπνησε, καὶ ξαφνικὰ σηκώθηκε πάνω καὶ κοίταξε γύρω του μὲ τρόμο.

—Ἐλα δῶ, εἶπε ὁ Σερ Ντάνιελ.

Τὸ παιδί σηκώθηκε στὴν προσταγή του, καὶ σιγά-σιγά ἤρθε κοντά του. Ὁ ἄρχοντας τεντώθηκε πρὸς τὰ πίσω, καὶ γέλασε δυνατά.

—Μὰ τὸ Σταυρό, φώναξε. Τί πεισματάρικο παιδί!

Ὁ νέος γίνηκε κατακόκκινος ἀπὸ θυμὸ, καὶ τὰ μαῦρα μάτια του γέμισαν ἀπὸ μῖσος. Τώρα πού στεκόταν ὀρθίος, ἦταν δυσκολώτερο νὰ βρῇ κανέναν τὴν ἡλικία του. Τὸ πρόσωπό του ἔδειχνε μιὰ σοβαρὴ ἐκφραση, ἀλλὰ ἦταν τόσο νεανικὸ, σὰ μικροῦ παιδιοῦ.

Εἶχε ἓνα σῶμα πολὺ ἀδύνατο καὶ οἱ κινήσεις του ἦταν ἀδέξιες.

—Μὲ ζητήσατε, Σερ Ντάνιελ, εἶπε, μήπως γιὰ νὰ γελάσετε μὲ τὸ κατάντημά μου;

—Ὅχι! μὰ, ἄφισέ με νὰ γελάσω, εἶπε ὁ ἄρχοντας, ἀφισέ με νὰ γελάσω, σὲ παρακαλῶ. Γιατί ἂν μπορούσες νὰ βλῆπες τὸν ἑαυτό σου, δάξω στοίχημα πὼς θὰ γελοῦσες πρῶτος ἐσύ.

—Καλὰ, καλὰ, φώναξε τὸ παιδί θυμωμένο. Νὰ δοῦμε πόσον καιρὸ θὰ

«Τ' ἄλογο, χτυπημένο κατάστηθα στηλώθηκε δρόρθο...»

γελάτε ἀκόμα. Αὐτὸ μόνο σὰς λέω...

—Ὅχι, καλό μου ξαδερφάκι, ξανάπε ὁ Σερ Ντάνιελ, μὲ κάποια σοβαρότητα, μὴ θαρρεῖς πὼς κοροϊδεύω. Αὐτὰ εἶναι ἀστεῖα πού γίνονται ἀνάμεσα σὲ συγγενεῖς, καὶ σὲ καλοὺς φίλους. Θὰ κάνῃς ἓνα γάμο μὲ χίλιες λίρες, θὰ τὸ δῇς! καὶ θὰ σ' ἀγαπῶ ἐξαιρετικά. Σὲ πῆρα, ἀλήθεια, μὲ τὸ ζόρι, ὅπως τὸ γύρευε ἡ περίστασις, μὰ ἀπὸ τώρα κι' ὕστερα θὰ σὲ προσέχω πολὺ, καὶ θὰ εἶμαι πρόθυμος σ' ὅ,τι μοῦ ζητήσης. Θὰ γίνῃς κυρία Σέλτον-λαίδη Σέλτον, μὰ τὴν πίστη μου! Ἐχει μέλλον αὐτὸς ὁ νέος. Μπα! μὴν τὸ παρεξηγῇς τὸ γέλιο μου. Μεῦ διώχνει τὴ μελαγχολία. Οἱ κακοὶ δὲ γελᾶνε, ξαδερφάκι μου. Ξενοδόχε, φέρε ἐδῶ καλὸ φαί γιὰ τὸ Τζῶν. Κάτσε νὰ φᾶς, καρδούλα μου.

—Ὅχι, εἶπε ὁ Τζῶν. Δὲ θὰ φάω οὔτε μπουικιά. Ὅσο καὶ νὰ μὲ διάζετε θὰ λέω ὅχι. Μόνο καλέ μου ξενοδόχε, σὲ παρακαλῶ, δόσε μου ἓνα ποτήρι νερό, καὶ θὰ σοῦ τὸ χρωστῶ χάρη.

—Μὴν κάνεις ἔτσι. Αἴντε! εἶπε ὁ Σερ Ντάνιελ. Κοντεύουν νὰ τελειώσουν τὰ δάσανά σου. Μὴ στενοχωριέσαι λοιπόν, καὶ φάε.

Μὰ ὁ νέος ἦταν πεισματάρης, καὶ ἤπιε μονάχα νερό. Ὑστερα ξανατυλίχτηκε στὸ μανδύα του, καὶ κάθησε σὲ μιὰ ἀπόμερη γωνία σκεπτικός.

Σὲ μιὰ-δυὸ ὥρες ἀκούστηκε στὸ χωριὸ θόρυβος ἀπὸ ὅπλα κι' ἄλογα. Ξαφνικὰ μιὰ ὁμάδα φάνηκε στὴν πόρτα τοῦ ξενοδοχείου καὶ ὁ Ρίχαρτ Σέλτον, γεμάτος λάσπες παρουσιάστηκε στὸ κατώφλι.

—Προσκυνῶ, Σερ Ντάνιελ, εἶπε.

—Πῶς! Ἐσὺ 'σαι, Ντίκ Σέλτον! φώναξε ὁ ἄρχοντας, καὶ καθὼς ἄκουσε τὸ ὄνομα τοῦ Σέλτον

δ' άλλος νέος κοίταξε με περιέργεια. Τί γίνθηκε ο Μπέννετ, Χάτι;

— Παρακαλώ, αρχοντά μου, πάρε αυτό το φάκελλο που σου στέλνει ο Σέρ 'Ολιβερ, και μέσα εκεί θα μάθεις όλα όσα γίνθηκαν, απάντησε ο Ρίχαρτ, δίνοντας την επιστολή του πάστορα. Επίσης έχω να σου πω, πώς το καλύτερο που θα πρέπει να κάνεις είναι να πας γρήγορα στο Ρίτσιγχαμ, γιατί καθώς έρχόμαστε, συναντήσαμε έναν καθαλλάρη πολύ διασπαστικό, με γράμματα στο χέρι, κι όπως μας είπε, ο Λόρδος του Ρίτσιγχαμ χρειάζεται ενίσχυση κι έχει ανάγκη από την παρουσία σου.

— Τί είπες; Χρειάζεται ενίσχυση; απάντησε ο αρχοντας. Τώρα είναι που δε θα το κουνήσω από δω, καλέ μου Ρίχαρτ. Όπως πάν τα πράγματα σ' αυτό τον τόπο, όσο πιο άργα πηγαίνεις τόσο πιο σίγουρος είσαι. Η άργοπορία είναι καθόπραγμα, λένε. Αλλά δε θα δαυέσαι. Μου φαίνεται πως οι ίδιοι οι άνθρωποι τα βιάζουνε αυτά από το μυαλό τους. Άκου που σου λέω, Ντίκ. Μά, για να δούμε πρώτα, τί ενίσχυση μας έφερες εδώ. Σέλντεν, φέρε φως στην πόρτα.

Ο Σέρ Ντάνιελ προχώρησε στο δρόμο του χωριού, και στην κόκκινη λάμψη μιας δάδας επιθεώρησε την ομάδα που είχε φτάσει. Δεν ήτανε συμπαθητικός στον κόσμο, ούτε σαν άνθρωπος ούτε σαν αφέντης. Όμως σαν αρχηγός για τον πόλεμο, ήτανε πολύ αγαπητός από κείνους που τον ακολουθούσαν στην μάχη. Η όρμη του, το θάρρος που δειχνε κάθε φορά, τα μέτρα που λάβαινε για την άνεση των στρατιωτών, ακόμα και τα χοντρά του άστειλα, άρεσαν στους πολέμιούς του.

— Μά το Σταυρό! φώναξε, τί κακομάρηδες είν' αυτοί! Καμπούρηδες σ' α λυγισμένα τόξα, κι' αδύνατοι σαν κοντάρια. Φίλοι μου, θα πάτε μπροστά, στη μάχη. Σας λυπάμαι γι' αυτό. Για κοίτα, χάλια που τ' έχει αυτός ο κακομάρης, ανάμεσα στους άλλους! Ένα δυο χρονίτικο άρνάκι, πάνω σ' ένα γουρούνι ανεβασμένο, θάμιαζε πιο πολύ με στρατιώτη! Χά! Κλίψμπυ, έδω 'σαι κι' εσύ, γέρο-πόντικα! Εσύ, και να πάθαινες τίποτα, δεν θα μ' ενοιαζε καθόλου. Γι' αυτό να πας μπροστά απ' όλους, μ' ένα μάτι βωδίου ζωγραφισμένο πάνω στο σκακί σου, για να σε πετύχουνε εύκολότερα τα τόξα. Άντε, δείξε μας τώρα τον τρόπο.

— Να σας δείξω τον τρόπο, Σέρ Ντάνιελ, αλλά τον τρόπο πως ν' άλλος

λάζη κανένας ιδέες βλη την ώρα... απάντησε θαρρετά ο Κλίψμπυ.

Ο Σέρ Ντάνιελ ξέσπασε στα γέλια.

— Καλά τώπες αυτό, φώναξε. Έχεις κακιά γλώσσα. Άντε! σε συγχωρώ για την εξυπνάδα που έχεις. Σέλντεν, βάλε τους να φάνε, αυτόν και τ' άλλό του.

Ο αρχοντας ξαναμπήκε στο ξενοδοχείο.

— Τώρα, φίλε μου Ντίκ, είπε, ρίξου στο φαί. Έδω έχει καλό ποτό και μπέκυκον. Φάε εσύ, ως που να διαβάσω το γράμμα.

Ο Σέρ Ντάνιελ άνοιξε το φάκελλο, κι' όσο προχωρούσε στο διάβαγμα, το πρόσωπό του σκοτεινιάζε. Όταν τελείωσε, έμεινε λίγο σκεφτικός. Ύστερα κοίταξε με διαπεραστικό βλέμμα τον προστατευμένο του.

— Ντίκ, είπε, το είδες εσύ, αυτό το παλιοποίημα;

Ο νέος απάντησε καταφατικά. — Μιλάει για τον πατέρα σου, εξακολούθησε ο αρχοντας, και κάποιος τρελλός, λέει μέσα εκεί, πως ο καημένος μας ο πάστορας τον σκότωσε.

— Τό άρνήθηκε ολότελα, απάντησε ο Ντίκ.

— Τό άρνήθηκε; φώναξε ο αρχοντας, πολύ αυστηρά. Μην τον άκους! Η γλώσσα του είναι λυμένη, και φλυαρεί σαν κουτοσπουργίτι. Μια μέρα, θα βρω ευκαιρία και θα σου μιλήσω εγώ ο ίδιος γι' αυτό το ζήτημα. Κάποιος Ντούγκουροθ κατηγορήθηκε τότε για καλή, γιαυτή την υπόθεση. Μά τα πράγματα ήτανε τόσο αναστατωμένα εκείνη την εποχή, που δεν μπορούσε να δοθη δικαιοσύνη.

— Αυτό γίνθηκε στο Μότ Χάουζ; ρώτησε δειλά ο Ντίκ κι' η καρδιά του χτυπούσε δυνατά.

— Γίνθηκε ανάμεσα στο Μότ Χάουζ και στο Χόλλυγουντ, απάντησε ο Σέρ Ντάνιελ, ήρεμα, μα ρίχνοντας μια κρυφή ματιά γεμάτη υποψία στο Ντίκ. Και τώρα, πρόσθεσε ο Αρχοντας, φάε γρήγορα, πρέπει να γυρίσεις στο Τένσταλ, μ' ένα σημείωμα δικό μου.

Τό πρόσωπο του Ντίκ πήρε μια λυπημένη έκφραση.

— Παρακαλώ Σέρ Ντάνιελ, ως πάη κανένας άλλος στο Τένσταλ. Άφησέ με έμένα να πάω στη μάχη. Θα πολεμήσω γενναία.

— Δεν άμφιβάλλω, γι' αυτό, είπε ο Σέρ Ντάνιελ, κι' ετοιμάστηκε να γράψη. Μά έδω, δεν πρόκειται να πολεμήση κανένας για τιμή. Θα

μείνω στο Κέττλεϋ ως που να μούρθουν σίγουρα νέα από τον πόλεμο, και τότε θα πάω με το μέρος του νικητή. Μην σου φαίνεται αυτό δειλία. Είναι σωφροσύνη, Ντίκ, γιατί σ' αυτό το δύστυχο βασίλειο, το τόσο θασανισμένο από την επανάσταση όλα αλλάζουνε διαρκώς, και δε μπορεί κανένας νάβει σίγουρος για το αύριο.

Λέγοντας αυτά ο Σέρ Ντάνιελ, γύρισε την πλάτη του στο Ντίκ, κάθισε στην άλλη άκρη του τραπεζιού κι' άρχισε να γράφη το γράμμα του στενοχωρημένος, γιατί η υπόθεση με το μαύρο βέλος του πλάκωνε την καρδιά.

Στο μεταξύ ο νεαρός Σέλτον, ενώ έτρωγε με πολλή όρεξη το φαγητό του, ένοιωσε ένα άγγιγμα στο χέρι του, και μια πολύ σιγανή φωνή του ψιθύρισε σ' αυτό.

— Μην κουνήθης, σέ ίκετεύω, είπε η φωνή, μόνο κάνε μου τη χάρη να μου πής το συντομώτερο δρόμο που πάει στο Χόλλυγουντ. Σε θερμοπαρακαλώ, καλό μου παιδί, βοήθησε μια φτωχή ψυχή που κινδυνεύει, κι' είναι απελπισμένη, και δείξε μου το δρόμο που θα με πάη στον τόπο που θα ξεκουραστώ,

(Ακολουθεί)

ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ

Ίσια μαλλιά και κίτρινα. Μάτκια μικρούτσικα δλο πονηριά, ήλιοψημένα φουσκατά μπρατσάκια.

Ανέβαινε ένα-ένα τα σκαλιά της ταράτσας. Μόλις έφτανε στο τελευταίο σκαλί ξανακατέβαινε, πιάνοντας το σίδερο με το άλλο χέρι. Τραβούσε πάντα μαζί της μια πάνινη βρωμιάρικη κούκλα με χέρια και πόδια ξεχάρβαλα. Έλεγε, έλεγε... Πότε μέτραγε τα σκαλιά—«ένα, δύο, τρία» και πάλι το ίδιο—πότε τραγουδούσε παράφωνα. Την πλησιάζω.

— Πώς σε λένε;

— Μεμένη.

(Πρόφερε ύγρα το νι και χαμογελούσε ναζιάρικά.)

— Τι θα πη Μεμένη;

— Χαριτωμένη, φώναξε η μαμά της από το σκονί που άπλωνε.

— Πας σχολείο;

— Όχι, του χρόνου σ'α πάω.

(Θάτανε δε θάτανε τριών χρονών.)

— Άδεοφάνια έχεις;

— Ναί έχω έν' άξεφάνι.

— Μεγάλο είναι;

— Όχι, μωλό είναι. Όλο καίει.

— Έσ' δέν κλαίς, Μεμένη; Δεν άπαντάει. Ξαναρχίζει ν' ανεβαίνει. Πότε-πότε ρινοκινδυνεύει λίγα βήματα στην ταράτσα.

Μια στριγγλιά της μητέρας της από κάτω—«Μένη, που είσαι; δε σε βλέπω»—την ξαναφέρει σ'ε τάξη:

— Έξω είμαι, έχουμαι...

Και κατεβαίνει... για είκοστή φορά.

Μια μέρα τη χάσαμε.

Έτρεχε πέρα-δ'ωθε άναμαλλιασμένη η κυρά Δήμητρα:

— Μεμένη!... Πού είναι το παιδί μου;

— Μήπως είδατε το κορίτσι μου; Μεμένη!...

Βγήκαν οι γειτόνισσες να φωνάζουν κι' αυτές όλες μαζί. Άλλη έψαχνε σ' ένα χαντάκι, άλλη στα διπλανά σπίτια, μια τρίτη πήγε στο μπακάλη μήπως είχε πάει η μικρή με κανένα γειτονόπουλο για καραμέλες.

— Χαριτωμένη, Χαριτωμένη!

Αναστατώθηκε η συνοικία. Πήγε να τρελλαθ'η η μάνα της.

Τό μωρό τους ξεράθηκε να κλαίει...

— Καλέ, έξω είμαι!...

Ξερόβαλε καιιά φορά μέσα από ένα βαρέλι με άπλυτα ρούχα (!...)

Είχε βαρεθεί να κρύβεται. Την άρπάξαμε μακριά, όπου να ξεθυμάνη η φούσκα της μαμάς.

Τρείς μέρες διηγόταν το περιστατικό, η κυρά Δήμητρα, σ' όποιον έρχόταν.

— Άκούς εκεί τό παλιόπαιδο!...

ΚΙΤΣΑ ΜΑΛ-ΚΩΣΤΑΝΤΑΚΟΥ

ΔΙΠΤΥΧΑ

2.

Χαρούμενο παντού βουητό και τό σχολείο θαρρείς μελίσσι, φωνές, τραγούδια, αλαλητό... ο πόλεμος δεν είχε άρchiσει.

Τώρα βουβήθηκε κι' αυτό κι' όλα τριγύρω ρημαγμένα, κι' ο γκίωνης μ' άναφυλλητό στα κεραμίδια κλαίει θλιμμένα...

(1941) ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΦΡΕΙΔ. ΓΚΥΛ

ΔΙΑΘΕΣΗ

Ο πιο βαθύς μας πόνος κι' η πιο τρελή χαρά δεν έχουν μήτε λόγια μα μήτε και τραγούδι μονάχα απ' ένα στήθος μ' άνέγγιχτα φτερά πετιέται ή μελωδία, ψυχόρητο λουλούδι

ΑΘΗΝΑ Ν. ΜΟΝΑΧΟΥ

ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Άγαπητοί μου,

ΟΛΑ! μεγάλη ή διαφορά από τη γειτονιά όπου καθόμουν πενήντα σχεδόν χρόνια, ως τη γειτονιά όπου μ' έρριξε ή συμφορά του περασμένου Δεκέμβρη! Θα την ξέρετε καλά, όσοι μένετε στην Αθήνα, την όδον Ευριπίδου. Άγορά,

κίνηση, φωνές, κρότοι, θόρυβοι, πολυκοσμία, συνωστισμός, απ' το πρωί ως το βράδυ. Θυμώμαι, κάθε φορά που αναγκαζόμουν να δγαίνω απ' το σπίτι μου καθημερινή—γιατί μόνο τις Κυριακές, τις γιορτές και τις... άπεργίες έφευγαν τα καρτσάκια, τα τραπέζια και άράωνε ο κόσμος—ήταν άληθινός άθλος, επικίνδυνος κάποτε, να διασχίσω τό πυκνότατο πλήθος, για να φτάσω στο μέρος όπου με περίμενε το ταξί, που ήταν άδύνατο να πλησιάση όπως άλλοτε, στην πόρτα μου.

Τίποτ' απ' αυτά στην καινούργια γειτονιά μου. Τό σπίτι, όπου βρήκα άσυλο μετά την καταστροφή, είναι μικρό, χαμηλό, γωνιαίο, με τη μια πλευρά στην όδον Σουλίου και την άλλη στην όδον Ζαλόγκου. Κι' οι δυο αυτές «όδοι» που άκούτε παρά τα μεγάλα, τα ιστορικά κι' ένδοξα όνόματά τους, είναι δρομάκια στενά, ανώμαλα, χαλασμένα, με μικροσκοπικά—για τον τύπο—πεζοδρόμια. Άκρα ήσυχία, γαλήνη και σχεδόν έρημιά, απ' το πρωί ως το βράδυ. Κάπου κάπου περνάει κανένας άνθρωπος, κανένας πουλητής, κανένα καρτσάκι, κανέν' άμάξι.

Άπό τα παράθυρά μου, που είναι χαμηλά—μένω στο ισόγειο—βλέπω κόσμο στο δρόμο, προπάντων γυναικόκοσμο, μόνο τις ημέρες που έχει κήρυγμα στο άντικυνό μου ίδρυμα των «Χριστιανικών Άδελφοτήτων». Τις άλλες ημέρες οι διαβάτες είναι σαν τις άσπρες μύγες. Κι' όταν διαβάσω ή γράψω στο τραπέζι μου, άν και τόσο λίγο απέχει απ' το δρόμο—έναν τοίχος τό χωρίζει—κανένας κρότος, κανένας θόρυβος δε με διακόπτει, δεν μ' ένοχλεί. Μόνο άφ'ότου καλοκαίριφε, τα παιδιά

της γειτονιάς, που τον χειμώνα ήταν κλεισμένα στα σπίτια τους, δγαίνουν έξω κατά το δειλινό, να παίξουν, και, φυσικά, θορυδούν. Άλλά τί χαριτωμένα που είναι! Άφίνω κι' εγώ τη δουλειά μου και πλησιάζω τό παράθυρο για να τ'ά βλέπω. Είναι μικρά άγοράκια και κοριτσάκια, από δυο χρονών, που μόλις στέκονται στα πόδια τους, ίσαμε με δέκα, που αυτά κρατούν κάποτε στην άγκαλιά τους και μωρά. Ύπάρχουν δέβαια και μερικά μεγαλύτερα, άλλ' αυτά μάλλον επιβλέπουν τα παιγνίδια των μικρών, και τ'α χωρίζουν ή τ'α συμβιδάζουν όταν τσακώνονται ή διαφωνούν. Και τ'α παιγνίδια τους είναι πολλά και διάφορα: κούνια, μπερλίνα, κυνηγητό, γυμνάσματα, και καθεξής.

Συχνά, αφίνουν τα παιγνίδια και δγαζόντας καρέκλες και σκαμνάκια από τα σπίτια τους, κάθονται ολόγυρα, μαζί με τα μεγάλα, και κουδεντιάζουν ήσυχα, ή παίζουν με τα μικρότερα και τ'α μωρά. Μόνο ένα βράδυ έκαμαν και κάτι πιο επικίνδυνο και πιο θορυβώδικο: κουβάλησαν τζίβα από ένα γειτονικό ύπόγειο και της έδαλαν φωτιά, εκεί στη μέση του δρομάκου. Και σ'α νάταν παραμονή του Άη-Γιάννη, άρχισαν να πηδούν, με φωνές και με γέλια, πάνω απ' τις φλόγες και τους καπνούς. Τό παιγνίδι παρατείνόταν, γιατί ή άδέσποτη τζίβα ήταν πολλή και τ'α παιδιά κουβαλούσαν ολόενα. Άλλά στο τέλος μπήκαν στη μέση τα μεγαλύτερα, έσθησαν την τζίβα, που έκαίγε ακόμα, ξανάρριξαν την άκαρτη στο ύπόγειο, κι' άπαγόρεψαν στα μικρά να ξαναβάλουν.

Όλ' αυτά τα παιδιά, που τα συμπαθώ τόσο και τ'α παρακολουθώ από τό παράθυρό μου με χαμόγελο, μου είναι άγνωστα. Φανταζόμουν πως τό ίδιο άγνωστος θα τους είμαι κι' εγώ. Άλλά μια μέρα, που τ'α κοίταζε απ' τό παράθυρό της ή άδελφή μου, μερικά άφησαν μια στιγμή τό παιγνίδι τους και της είπαν:

—Ο κύριος Φαίδων δεν θα γράψη και για μας στη «Διάπλασι»; Όρίστε! και Φαίδωνα ήξεραν και Διάπλασι τα παιδιά της καινούργιας μου γειτονιάς! Τό άπρόοπτο μου προξένησε χαρά, κι' από την ημέρα εκείνη συμπάθησα περισσότερο τα κοριτσάκια και τ'άγοράκια, που τ'α βλέπω κάθε δειλινό να παίζουν στο δρομάκο άντίκρυ μου. Τί ώρατο παίγνιό θ'ά έγραφε γι' αυτά, και για την ήσυχία κι' άπόμερη γειτονιά, ο Τέλλος Άγρας!...

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Μυθιστόρημα υπό ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣ Ο ΝΙΚΙΟΥ

—Μετάφραση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο)

—Κι' αν είναι γραφτό, συνέχισε ο παππούς μου, να βρῇ τὴν εὐτυχία σὰ γράμματα, πρέπει νὰ τοῦ τὴν δώσωμεν, κόρη μου, ὅσο κι' ἂν μᾶς στοιχίσει.

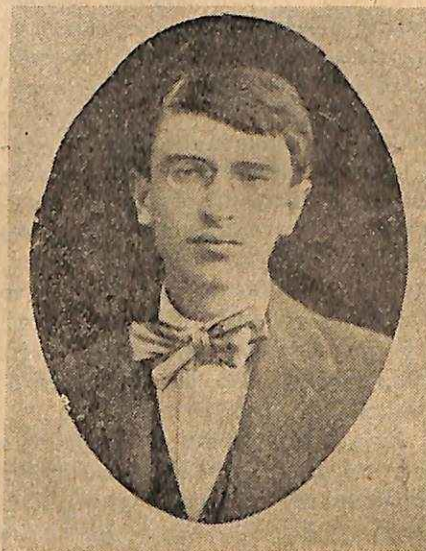
Ἡ μητέρα μου ἐκλαίγει· μὰ ἡ συζήτηση αὐτὴ ποὺ κάθε τόσο ἐπαυλαμβανόταν ἐπεισε στὸ τέλος τὴν ψυχὴ της. Ἐκείνη ἤθελε νὰ σπουδάσω στὸ σπῆτι κάτω ἀπὸ τὰ μάτια της, γιὰ νὰ μὴ χάσῃ ἀπὸ κοντὰ της τὸ θησαυρὸ της· τόσο μὲ ἀγαποῦσε ἡ καημένη ἡ μητέρα μου. Ὡστόσο ὁ Ἰλαρίων καὶ ὁ Νικίας ὕστερα ἀπὸ πολλὲς συσκέψεις ἀποφάσισαν πὼς τὸ καλύτερο γιὰ μένα ἦταν νὰ μορφωθῶ σὲ δημόσιο σχολεῖο.

Φοβόνταν καὶ οἱ δύο τους μήπως ἡ διδασκαλία στὸ σπῆτι μοῦ ἀναπτύξει μερικὰ ἐλαττώματα ποὺ εἶχα. Εἶχαν παρατηρήσει πὼς εἶχα κάποια τάση—καθὼς καὶ μερικὰ ἄλλα παιδιὰ ποὺ ξέρω—στὴν περηφάνεια στὴν ἀκαταδεξιά, σχεδὸν στὸν δεσποταισμό, παρ' ὅλο ποὺ ἔβαζα ὅλες τους τὶς φροντίδες γιὰ νὰ μὲ μάθουν ν' ἀποστρέφουμαι αὐτὰ τὰ φοβερά ἐλαττώματα.

Ἰσως στὸ σχολεῖο ἀνάμεσα στὰ τόσα ἄλλα συνομήλικά μου παιδιὰ, θὰ καταλάβαινα τὸ σωστό, μαζὶ μὲ τ' ἄλλα μαθήματα θὰ μάθαινα καὶ θὰ συναισθανόμουν καλύτερα πόσο ἐλάχιστη σημασία εἶχε ὁ ταπεινὸς μου ἐαυτὸς μέσα στὸν ἀπέραντο κόσμος. Κι' ὕστερα ἀφοῦ ἤθελαν νὰ μορφώσουν τὸ μυαλό μου, ποὺ ἄλλοι μπορούσα νὰ μορφωθῶ καλύτερα, παρὰ στὴν Ἀθήνα, σ' αὐτὸ τὸν φάρο τῆς ἀνθρώπινης σοφίας, ποὺ τὴν ἀχνή της ὄψη τὴν ξεχωρίζαμε ἀπὸ μακριὰ τὶς μέρες ποὺ ἦταν ξάστερη ἡ ἀτμόσφαιρα. Δὲν ἤμουν, σὰν νὰ ποῦμε κι' ἐγὼ παιδί τῆς πολιτείας ποὺ προστάτευε ἡ Ἀθῆνα καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ θυζᾶται τὸ γάλα τῆς γνώσης ἀπὸ τὸ δυνάτο της στήθος. Ὑστερα λοιπὸν ἀπὸ πολλοὺς δισταγμοὺς καὶ δάκρυα ἀποφασίστηκε νὰ σταλῶ στὴν Ἀθήνα.

Ὡστόσο τὰ παρακάλια τῆς μητέρας μου ἔκαναν τὸν Νικία νὰ ὑποχωρήσῃ σ' ἓνα σημεῖο: Δὲν θὰ μ' ἀποχωρίζονταν εὐθὺς μόλις ἐκλείνα τὰ πέντε χρόνια, τὴν ἡ-

λικία δηλαδή ποὺ ἀπ' αὐτὴν ἀρχίζουν τὰ παιδιὰ νὰ μαθαίνουν γράμματα. Θὰ περιμέναν νὰ γίνω δέκα χρονῶν. Ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴν μείνω πίσω ἀπὸ τοὺς συμμαθητὲς μου ὁ παππούς μου θὰ ἀνελάμβανε γιὰ τὴν ὥρα νὰ μὲ μάθῃ τὰ πρῶτα γράμματα· δηλαδή τὸ ἀλφάβητο, τὶς πρῶτες πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς καὶ τὶς πρῶτες ἀρχὲς τοῦ τραγουδιοῦ. Ὅσο γιὰ τὸν αὐλό, ποὺ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν ἀπαραίτητος γιὰ κάθε μορφωμένον πολίτη, κανεὶς

Ὁ Τέλλος Ἄγγελος εἰκοσι χρονῶν

ΣΤΟΝ ΤΕΛΛΟ ΑΓΡΑ

Γιατί σιωπᾶς, χλωμὲ τραγουδιστή; Ποιὸς κυνηγὸς σ' ἀλαφροπέρασμά σου Σημάδεψε μὲ βόλι τὴν καρδιά σου Κι' ἐκόπηκε ἡ ζωὴ σου σὰν κλωστή;

Στοῦ πόνου τὸ κρεββάτι ἀναγερότος, Ὁλάνκηρ ἡ ὑπαρξὴ σου ἦταν πόνος, Πάντα μ' ὅλους μαζί, μὰ πόσο μόνος, Μόνος Ἐσὺ, τῆς Τέχνης ὁ ἐκλεχτός!...

Εὐγενικό δεντρί, τὴν ὁμορφιά Που σὲς βαθεῖες τὶς ρίζες σου ἐσφαλοῦσες, Πρόθυμα γιὰ τοὺς ἄλλους σπαταλοῦσες Μὲ δίκως ἀνταπόδοση καμμιὰ...

Κάτ' ἀπ' τὸν ἴσκιό σου τὸ σιωπηλὸ Δεχόσονται τὸν κάθε κουρασμένο... Τώρα γέρνεις ἐδῶ ξεριζωμένο, Τώρα σ' ἓνα ἀεροφύσημα τρελλό,

Σὲ τράβηξεν ἡ γῆ στὴν ἀγκαλιά της!... Μὰ δὲν θὰ σὲ καλῇ ἡ σιωπή. Μένουν τὰ ἔργα σου, ὅριμοι καρποί, Κι' ἀπ' τὴν ὠραία ψυχὴ σου τὸ ἀρώμα της.

ΜΑΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΑ

στὸ σπῆτι δὲν ἤξερε νὰ μοῦ τὸν μάθῃ κι' ἔτσι ἀναγκαστικὰ θὰ περιμένα ὦ; τὴν ὥρα ποὺ θὰ πῆγαινα νὰ ἐγκατασταθῶ στὴν Ἀθήνα.

Ἔτσι λοιπὸν, δδγηγμένους ἀπὸ τὸν παππού μου ἔκανα τὰ πρῶτα βήματα μέσα στὸ δύσβατο μονοπάτι τῆς σπουδῆς. Τρέμοντας τὸ γεροντικὸ του χέρι ἐχάραξε ἐπάνω στὸ μαλακὸ κερί τῆς πλάκας τὰ γράμματα τοῦ ἀλφάβητου. Πολλὴ ὥρα τὰ μελετοῦσα ὕστερα ἐκείνος τὰ ἐσθῆνε καὶ τὰ ἔγραφε σκορπιστὰ καὶ μοῦ ἔλεγε νὰ τὰ γνωρίσω. Συχνὰ λαθεύομουν καὶ στριφογύριζα μὲ ἀνυπομονηρία στὸ σκαμνί μου. Μὰ τί χαρὰ ὅταν τὰ ἔβρισκα σωστά. Ὅταν τέλος ἔμαθα τὰ γράμματα μοῦ δίδαξε τὶς συλλαβές, ἀλλὰ μὲ πόση ὑπομονὴ ὁ ἀγαθὸς παππούλης μου. Γιὰ νὰ μοῦ τὶς καρφώσῃ καλὰ στὸ μυαλό μου μεταχειρίστηκε τὸ ἐξυπνο τραγουδάκι ποὺ ὅπως ἔλεγαν βρισκόταν σὲ μιὰ κωμῶδια τοῦ Ἀθηναίου ποιητῆ Καλλιᾶ. Τὴν ξέρετε, παιδιά μου.

Καὶ ὁ παιδαγωγὸς ἀρχισε νὰ το-νίζῃ μελωδικὰ:

Ba Be Bη Bi

Μὰ τὰ δύο παιδιὰ σηκώθηκαν τότε ζωηρὰ καὶ ἐνώνοντας τὶς δροσερές τους φωνὲς μὲ τὴ δική του σχημάτισαν μιὰ δολκύηρη συμφωνία. Καὶ συνέχισαν τὴ στροφὴ αὐτὴ, ποὺ καὶ σήμερ ἀκόμη τραγουδιέται:

Ba Be Bη Bi Bo Bu Bω

Ὁ Ἀμύντας, γεμάτος κέφι, ἐξακολούθησε τὸ τραγούδι μὲ τὴν φιλὴ φωνή του:

Γάμμα. Ἀφλα Γά

Ἐνῶ ὁ Πρόας γελαστός δαστοῦσε τὸ χρόνο κουνώντας τὸ κεφάλι του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ παιδαγωγὸς συνέχισε τὴ διήγησίν του.

—Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔγινε ἕξι χρονῶν ὁ παππούς μου ἀρχισε νὰ καθοδηγῇ τὸ ἀδέξιο χέρι μου ἐπάνω στὴν πλάκα τὴν ἀλειμμένη μὲ κερί. Ὀπλισμένα μ' ἓνα λεπτὸ καὶ μυτερὸ καλάμι τὰ ἀνυπότακτα δάχτυλά μου προσπαθοῦσαν νὰ παρακολουθήσουν τὰ σχήματα ποὺ εἶχε ἐλαφρὰ χαράξει δίπλα ὁ Ἰλαρίων. Κι' αὐτὰ εἶναι ποὺ μοῦ προκαλοῦσε τὸν μεγαλύτερο κόπο. Πολλὲς φορές τέτοιο πείσμα μ' ἔπιανε, ποὺ ἐσπάζα τὸ καλάμι καὶ πετοῦσα μακριὰ τὴν πλάκα. Μὰ τὸ λυπημένο πρόσωπο τοῦ ἀγαθοῦ παππού μου μὲ ἔκανε νὰ ντρέπουμαι γιὰ τὸν ἀπότομο τρόπο μου, καὶ ἀμίλητος

ξανάπινα τὰ σύνεργά μου κι' ἔβαζα τὰ δυνατά μου νὰ τὰ καταφέρω καλύτερα.

—Λοιπὸν, ἔκανε ὁ Περδίκκας ἐνθουσιασμένος κι' ἐσὺ, δάσκαλε, ἡσυν ἀνυπάκουος!

—Μὰ τί; νομίζεις πὼς γεννήθηκα ὅπως μὲ βλέπεις τώρα, μ' αὐτὸ τὸ ραβδί καὶ μ' αὐτὰ τὰ γένια; Ὅχι, Περδίκκα, ἤμουν τότε ἐλεύθερο παιδί καθὼς καὶ σὺ, μὲ τὰ ἐλαττώματα τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Καὶ δὲν τὰ ἔβγαλα ἀπὸ πάνω μου προτοῦ νὰ φάω πολλὲς τιμωρίες.

—Μὴν τὸ συλλογίζεσαι πιά, εἶπε μαλακὰ ὁ Ἀμύντας. Καλύτερα νὰ μᾶς περιγράψῃς τὶς εὐτυχισμένες στιγμὲς ποὺ πέρασες στὸ πατρικὸ σου σπῆτι. Ποιὸς ξέρει, ἴσως καμμιὰ μέρα νὰ ξαναγυρίσουν.

—Ἐχεις δίκιο, ἀγαπητό μου παιδί. Ἡ ἐλπίδα μονάχα ἔμεινε στὸ δάθος τοῦ κουτιοῦ τῆς Πανδώρας, ὅταν ὅλα τ' ἄλλα εἶχαν πετάξει. Καὶ μέσα στὴν καρδιά τῆς δικῆς μου, φτωχός, αἰχμάλωτος, ἐξόριστος καθὼς εἰμαι, ζεῖ πάντα ἡ ἐλπίδα αὐτὴ. Ζεῖ, πάντα, μ' ὅσα κι' ἂν ἐπέρασα. Δὲν θέλω ν' ἀπελπισθῶ πὼς δὲν θὰ ξαναἰδῶ ποτὲ μοῦ τὶς ὥραιες πεδιάδες τῆς Ἀττικῆς, τὴ θάλασσά της καὶ τὸν γαλανὸ οὐρανὸ της, δι' ἡ ἀνάσχω ξανά τὸν ἐλαφρὸ ἐκείνον καὶ καθαρὸν ἀέρα, ποὺ δίνει μιὰ ὑπερφυσικὴ ὁμορφιά καὶ σὰ πῶ κοινὰ πράγματα. Ἀγαπημένη μου πατρίδα! Ἡ ἀνάμνησή σου μ' ἐγκαρδίωνει μέσα σὲς τόσες θλίψεις μου.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ὁ παιδαγωγὸς ἔμεινε θυσιζόμενος στοὺς θλιβεροὺς διαλογισμούς του! Κι' ὁ Περδίκκας ἀκόμη συγκινημένος ἀπὸ τὴ μελαγχολία του σάπαινε. Ὑστερὰ ἀπὸ λίγο ἔμως ὁ Πρόας σήκωσε τὸ κεφάλι του κι' ἐξακολούθησε:

—Ἡ οἰκογενεῖά μας μεγάλωσε μέσα σὰ δέκα χρόνια ποὺ πέρασαν ὥσπου νὰ ἐτοιμασθῶ γιὰ τὸ σχολεῖο. Δυὸ δίδυμοι ἀδελφοὶ καὶ μιὰ ἀδελφοῦλα μᾶς γεννήθηκαν. Ἡ Φαίδιμη ἀπασχολημένη μὲ τὶς φροντίδες τῶν νέων τῆς παιδιῶν ἔβλεπε μὲ περισσότερη ἐγκαρτέρηση νὰ προσεγγίσῃ ἡ στιγμὴ ποὺ θὰ μὲ ἀποχωρίζονταν. Ὅσο γιὰ μένα, ἐγὼ περίμενα ὅχι δίχως κάποια χαρούμενη ἀνυπομονησία τὴν ἐποχὴ ποὺ θὰ φτερούγιζα μακριὰ ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴ φωλιά. Μοῦ φαινόταν πὼς θὰ ἤμουν πῶς ἀντρας σωστός ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ βρισκόμουν μοναχός μέσα στὴ μεγάλη πολιτεία. Δὲν εἶχα ξαναπαίε ποτὲ μοῦ ἐκεῖ. Πόσο ἀνυπομονοῦσα νὰ δῶ μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια ὅλα τὰ καλλιτεχνικὰ θαύ-

ματα, ὅλα τὰ ὑπέροχα μνημεῖα ποὺ εἶχαν στήσει ἐκεῖ οἱ ἀθάνατοι πρόγονοί μας. Κάθε τόσο ρωτοῦσα τὸν παππού μου γιὰ ὅλα ὅσα θὰ ἔδλεπα στὴν Ἀθήνα. Κι' ἐκείνος ἀπαντοῦσε σὲς ἐρωτήσεις μου δίχως ποτὲ νὰ δαριέται. Συχνὰ, καθισμένος στὴν ἀκρογιαλιά μοῦ χάραζε μὲ τὸ ραβδί ἐπάνω στὴν ἄμμο τὸ σχεδιάγραμμα τῆς Ἀθῆνας. Στὸ κέντρο ὁ Ἰερὸς Βράχος, ἡ Ἀκρόπολη, ὅπου ἀνεβαίνει κανεὶς ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα Προπύλαια. Ἐκεῖ ὑψώνεται τὸ τεράστιο ἄγαλμα τῆς Προμάχου Ἀθηνᾶς, ποὺ ἡ αἰγίδα της προστατεύει τὸ ἄστυ. Ὅλες οἱ χώρες τῆς Ἀττικῆς εἶναι κάτω ἀπὸ τὴ δική της προστασία, μὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ πὼς διάλεξε σ' ἀλήθεια γιὰ ἔδρα

τῆς αὐτὸ τὸν βράχο. Πόσα ἀγάλματα, πόσα κτίρια, πόσοι ναοί, πόσοι δωμοὶ βρίσκονται ἐκεῖ, ἀφιερωμένοι σ' ὄνομά της! Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα ὁ Παρθενών! Μόνο ποὺ ἀκούγα τ' ὄνομά του ἐνοιωθα τὴν καρδιά μου νὰ χτυπάει, τόση δίψα εἶχα νὰ ἰδῶ ἀπὸ κοντὰ τὰ θαύματα ποὺ μοῦ εἶχε περιγράψει ὁ Ἰλαρίων. Πολὺ πρὶν ἀκόμη τὶς δῶ γνώριζα κιόλας τὶς ἀθάνατες ἐκείνες μετόπες ποὺ παρασταίνουν τὴ μάχην τῶν Κενταύρων μὲ τοὺς Λαπίθες. Λαχτάριζα τὴ στιγμὴ ποὺ τὰ μάτια μου θὰ θαμπώνονταν γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὸ ἐνδοξο χρυσεοφάντινο ὁμοίωμα τῆς θεᾶς καὶ θὰ ἐνιωθα γιὰ πρώτη φορὰ καρφωμένο ἐπάνω μου τὸ ἀκτινοδόλο δέλεμα τῆς κόρης τοῦ Δία. (Ἀκολουθεῖ)

ΕΝΑ ΕΞΥΠΝΟ ΠΑΙΔΙ

ΙΝΔΙΑΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ε'

Θαμμένος ζωντανός

Ὁ Ράμας ξεθαρρεύτηκε ἀπὸ τὴν ἀτιμωρησία καὶ ξανάρχισε τὰ δικά του. Ἀλλὰ μιὰ μέρα, ποὺ τοῦ ἔφυγε πάλι ἓνα ἄπρεπο ἀστεῖο, ὁ βασιλεὺς ἐθύμωσε τόσο, ὥστε πρόσταξε δυὸ στρατιῶτες νὰ πιάσουν τὸν γελωτοποιό του καὶ νὰ τὸν θάψουν ζωντανό.

—Ὁρθιο, ἐπρόσθεσε, καὶ μὲ τὸ κεφάλι ἀπέξω. Γιὰ νὰ βασανιστῇ περισσότερο ὥς νὰ πεθάνῃ καὶ νὰ γλυτώσουμε ἀπ' αὐτὸν γιὰ πάντα. Ἀν ὅμως καταφέρῃ νὰ ζήσῃ ἔτσι ὥς πέντε ἡμέρες, τὸν ξεθάβετε καί... χαλάλι του!

Οἱ στρατιῶτες τοῦ βασιλεῖ πῆραν ἀμέσως τὸν Ράμα, τὸν πῆγαν σ' ἓνα χωράφι, ἔσκαψαν ἓνα λάκκον βαθὺ καὶ τὸν ἔβαλαν μέσα ὀρθιο, ἀφίνοντας μόνο τὸ κεφάλι του ἀπέξω.

—Θὰ γυρίσουμε σὲ πέντε ἡμέρες, τοῦ εἶπαν, κι' ἂν θάχῃς πεθάνῃ, θὰ σὲ θάψουμε γιὰ καλὰ, κι' ἂν θάσαι ἀκόμα ζωντανός, θὰ σὲ ξεθάψουμε καί... χαλάλι σου! Βασιλικὴ διαταγὴ καὶ τὰ σκυλιὰ δεμένα.

Φυσικά, ἄμα ἔμεινε μοναχός, ὁ Ράμας δοκίμασε νὰ ξεθαπτῇ μοναχός του. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν τὸ κατόρθωσε, γιὰτὶ δὲν μπορούσε νὰ κουνήσῃ τὰ χεῖρά του. Κι' ἀποφάσισε νὰ κάμῃ ὑπομονή, ὥς ποὺ νὰ τοῦ στείλῃ ἡ καλὴ του τύχη καμμιὰ ἀνέλπιστη βοήθεια.

Καὶ νὰ, κατὰ τὸ βράδυ, πέρασε ἀπὸ τὴν ἐρημιὰ ἐκείνη ἓνας ζητιάνος καμπύρου, ποὺ ἄμα εἶδε τὸ κεφάλι τοῦ Ράμα νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ χώμα, ἀπόρησε πολὺ καὶ τὸν ρώτησε:

—Τί εἶσαι σὺ; Καὶ γιατί σ' ἔθαψαν ἔτσι;

—Ὁ γιατρός μου, ἀποκρίθηκε πονηρὰ ὁ Ράμας, μ' ἔθαψε ὀρθιο, ὅπως μὲ βλέπεις, γιὰτ' ἤμουν κι' ἐγὼ καμπύρου, σὰν καὶ σένα καὶ χειρότερα, κι' ἦταν, λέει, ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ γίνω ἴσιος, σὰν τὸν καθεὶνα καὶ καλύτερα. Κι' ἀλήθεια, ἂν καὶ δὲν εἶμαι θαμμένος οὔτε μιὰ μέρα, νοιώθω τὸ κορμί μου, μέσα στὸ χώμα, ἴσιο σὰ λαμπάδα. Βοήθησέ με νὰ βγῶ ἔξω, καὶ θὰ ἰδῇς τὸ θάμα καὶ μὲ τὰ μάτια σου.

Ὁ ζητιάνος εἶχε τὴν καμπούρα, ὅχι ὅμως καὶ τὴν ξευτνάδα τοῦ Ράμα. Καὶ τὰ ἔφαγε ὅλα.

—Γιὰ νὰ ἰδοῦμε, εἶπε, εἶμαι περίεργος.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Χ. ΑΝΕΛ

ΠΩΣ Ο ΠΑΤ ΕΦΟΡΕΣΕ ΤΟ «ΒΙΚΤΟΡΙΑ ΚΡΟΣ»

«Αν καμιά φορά πάτε ως το Έδιμβούργο καλό θα είναι ν' ανεβείτε και στο περίφημο φρούριο του, που από κάτω του απλώνεται ολόκληρη η γοητευτική άποψη της πολιτείας. Αν λοιπόν κοιτάξετε από τις πολέμιστες κατά κάτω θα δείτε στα πόδια σας ένα μικρό πυκνοφυτεμένο τρίγωνο, που από μακριά φαίνεται σαν ένας όμορφος κήπος.

Κι' αλήθεια είναι γεμάτο από λουλούδια, αλλά κήπος δεν είναι, γιατί ανάμεσα στα λουλούδια είναι και μικρές ταφόπετρες, βαλμένες στη σειρά. Μά κάθε τάφος και κάθε ταφόπετρα είναι τόσο μικρά, που θ' απορήσετε τί λογής νεκροταφείο είναι πάλι τούτο. Όταν όμως διαβάσετε τις επιγραφές, θα ιδείτε πως όλες έχουν ονόματα σκυλιών και πως τα σκυλιά αυτά ήταν τα «γούρια», οι μασκοτίτσες διαφόρων συνταγμάτων. Εκεί λοιπόν, σε ένα τέτοιο τάφο θα ιδήτε και την επιγραφή: «Ενθάδε κείται ο Πάτ, που ακολούθησε το 720 σύνταγμα δέκα ολόκληρα χρόνια, στην ειρήνη και στον πόλεμο. Πέθανε στις 9 Μαρτίου 1877».

Ο Πάτ αυτός ήταν ένας όμορφος μεγάλος σκύλος. Που γεννήθηκε και που μεγάλωσε, κανένας δεν μπορεί να το ξέρει. Το πρώτο που γνωρίζουμε γι' αυτόν είναι πως σε κάποια παρελαση πήρε από πίσω, όπως κάνουν πολλά σκυλιά, το 720 σύνταγμα, πήγε μαζί του στους στρατώνες, εγκαταστάθηκε εκεί, και ποτέ δεν έδειξε καμιά διάθεση να λιποτακτίσει. Οι στρατιώτες του έδωσαν και τ' όνομα Πάτ, γιατί είχε μια άσπρη γραμμή στο πρόσωπο, που θύμιζε στους φαντάρους την ορντινάντσα του λοχαγού.

Το 1870 οι Άγγλοι επαναστάτησαν έναντι των Άγγλων και το 720 σύνταγμα στάλθηκε στις Ινδίες. Ο Πάτ, φυσικά, πήγε μαζί. Ως τότε ο Πάτ δεν είχε κανέναν ιδιαίτερο αφεντικό, ανήκε σ' ολόκληρο το σύνταγμα. Μά έτυχε ν' αρρωστήσει βαριά ο σημαιοφόρος του συντάγματος ο Τζίμ Μάκ-Φέρσον και ο Πάτ διατάχθηκε να μένει φρουρά κοντά του τη νύχτα. Από τότε λοιπόν άρχισε να του δείχνει μεγάλη αγάπη και όταν ο Τζίμ έγινε καλός, ο

Πάτ αυτόν γνώριζε πια γι' αφεντικό του. Για να του δείξει και τη δική του αγάπη ο νέος του κύριος αγόρασε στον Πάτ ένα καινούργιο κολλάρο. Ποιος όμως μπορούσε ποτέ να φανταστεί πως από το κολλάρο αυτό μια μέρα θα κρεμόταν το «Βικτόρια Κρός»;

Το Βικτόρια Κρός, ο σταυρός της Βικτωρίας δηλαδή, είναι ένα μικροσκοπικό μπρούντζινο σταυρουδάκι, που έχει επάνω γραμμένες τις λέξεις: «Γι' ανδρεία». Το δίνουν μονάχα σ' όποιον έχει δείξει μοναδικό θάρρος την ώρα της μάχης, έχει σώσει τη ζωή ενός συντρόφου του με κίνδυνο της δικής του ή έχει κάνει κάποια άλλη εξαιρετική ήρωική πράξη. Το Βικτόρια Κρός είναι η μεγαλύτερη τιμή που μπορεί να δοθεί σ' ένα στρατιώτη του βρετανικού στρατού, και να, που το φόρεσε κάποτε ένας σκύλος, κι' ο σκύλος αυτός ήταν ο Πάτ!

Και πως έγινε αυτό, θ' απορήσετε. Ακούστε λοιπόν:

Σε μια απελπιστική μάχη προστάτην Κανδαχάρη ο Τζίμ Μάκ-Φέρσον πήγαινε προστάτα κρατώντας τη σημαία του συντάγματος, όταν μια σφαίρα του χτύπησε σοβαρά το δεξί του χέρι. Μόλις του δόθηκε καιρός να σφίξει ακόμη δυνατώτερα με το πληγωμένο χέρι του τη σημαία, και ν' αρπάξει το σπαθί του με το αριστερό, όταν ένας άγριος Άφγανός χύμηξε κατά πάνω του, για να του πάρη τη σημαία. Πολεμώντας με το αριστερό του χέρι δεν μπορούσε ο Άγγλος ν' αντισταθί στο μεγαλύτερο αντίπαλό του, που είχε κιόλας σηκώσει το φοβερό του μαχαίρι για να τον χτυπήσει, όταν ο Πάτ ορίστηκε επάνω του και τα μύτερά του δόντια μπήκθηκαν στο γυμνό πόδι του Άφγανου. Έτσι εκείνος αναγκάστηκε ν' αφήσει για μια στιγμή το στρατιώτη και να γυρίσει να χτυπήσει με μανία τον τετράποδο καινούργιο εχθρό του. Κάμποση ώρα μπόρεσε ν' απασχολήσει ο σκύλος τον άνθρωπο, μύλο που έφαγε μια φοβερή σπαθιά, όπου ο πελώριος Άφγανός σκοτώθηκε από μια τυχαία σφαίρα.

Ο Τζίμ Μάκ-Φέρσον βλέποντας τον Πάτ πεσμένο κάτω, νόμισε πως ο μικρός του φίλος είχε σκοτωθεί. Τώρα όμως δεν ήταν καιρός για λύπες. Ένοιωσε τις δυνάμεις του ν' αδυνατίζουν όλο και περισσότερο και, βάζοντας μια

τελευταία προσπάθεια, θέλησε να φτάσει τον αξιωματικό του και να του παραδώσει τη σημαία. Κι' αλήθεια το κατάφερε, παρ' όλες τις πληγές του.

Ο λοχαγός είχε δει το γενναίο αγώνα του Τζίμ και είπε κάτι, οτι δηλαδή θα έκανε αναφορά για να του δώσουν το Βικτόρια Κρός. Μά ο Τζίμ δεν άκουσε τίποτε απ' όλα αυτά. Αναίσθητον σχεδόν τον μετέφεραν στο νοσοκομείο.

Το άλλο πρωί ξύπνησε την ώρα που έμπαινε ο γιατρός στη σκηνή και το πρώτο πράγμα που είδε ήταν το σκυλί του, ξαπλωμένο μπρος στο κρεβάτι του.

— Γιατρέ μου! φώναξε, αυτόν κοιτάξετε πρώτα και προσπαθήστε κάτι να του κάνετε. Θα έδινα και τ' άλλο χέρι μου για να τον σώσω, γιατί χωρίς αυτόν δεν θα βρισκόμουν τώρα στη ζωή. Τό τί έκανε, θα σάς το πω, όταν θα έχω πιά πολλές δυνάμεις.

Κι' ο Πάτ κι' ο κύριός του έγιναν καλά από τις πληγές τους και ο Μάκ-Φέρσον ποτέ του δεν βαρέθηκε να λέει με πόσο ηρωισμό αυτό το μικρό πλάσμα είχε σώσει τη ζωή του και τη σημαία. Και κάθε φορά τελειώνει τη διήγησή του, λέγοντας:

— Αν καμιά φορά γυρίσω πίσω στην πατρίδα και φορέσω το Βικτόρια Κρός, πρέπει κι' ο Πάτ να πάρη μέρος σ' αυτή την τιμή. Για είκοσιτέσσερες ώρες θα το φορέσει μέσ' στους δρόμους του Έδιμβούργου, κρεμασμένο από τον χαλκά του κολλάρου του.

Κι' ο Τζίμ κράτησε το λόγο του, σύμφωνα με τη μαρτυρία πολλών, που είδαν το παράξενο θέαμα.

(Διασκευή)

Γ. Τ'

ΓΡΑΦΩ ΚΑΙ ΣΒΥΝΩ

Το χαρτί είναι ακριβό. Γράφω και σβύνω. Έχετε δοκιμάσει τέτοια δουλειά; Άμα τελειώσω, είναι τόσο πυκνό το γκριζό στρώμα από τα τρίμματα της γομολάστιχας—που τα σπρώχνω πάντα δεξιά μου—ώστε ο καπνός μουσαμάς του γραφείου μόλις ξεχωρίζει από κάτω. Λυώνει όμως και η γόμα... Μήπως κι' αυτές είναι φτηνές; Χώρια το χαρτί που με τα πολλά γράψε-σβύσε σκίζεται...

K. M—K.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΗ ΧΑΡΑ

Έλα και πάρε με, χαρά,
έλα μ' δλάνοικτα φτερά
και φέρε με στις μαγικές,
παραμυθένιες χώρες
για ύστερα να δώ πορτά
δραγάτα, γάργαρα νερά
και τον γαλάζιο ουρανό
που δεν γνωρίζει μπόρες.

Με άνοιχτες τις άγκυλιές
να μ' δειχτούν άκρογιαλιές
και ρόδινα τὰ σύννεφα
χαμόγελα στα ουράνια
άσπρα κοπάδια ειρηνικά
μέσ' σε λειβάδια μαγικά
γιομάτα κρίνους, λούλουδα
γαρύφαλλα, γεράνια.

Μέσ' στη θερμή σου άγκαλιά,
και με το μπάτι τὰ φιλιά,
σε κάποια όνειρα τραλλά
θέ να πετά η ψυχή μου,
μαζί με σένα, ο χαρά,
θα φύγη ο πόνος που σκληρά,
σαν ένα άσπαστο θεριό
ματώνει τη ζωή μου.

Ρίξε στη λήθη τὰ παλιά
και στην γλυκειά τη σιγαλιά
ένα τραγούδι άπόκοσμο
για μέ να τραγουδήσεις.
Έλα, προσμένω, μιά βραδιά,
στη φτωχική μου την καρδιά,
ακριβοδώρητη χαρά,
το θρόνο σου γὰ στήσης.

Γκλόρια

Η ΝΙΚΗ

Πόσον και πόσον καιρό περίμενε ολόκληρη η ανθρωπότητα την μέρα της Νίκης! Κι' έφτασε πιά, ύστερα από πέντε χρόνια αγώνων, για να φωτίση τον κόσμο με ειρήνη και να στεφανώση τους νικητές με τὰ στεφάνια της δόξης.

Έδώ στην Ελλάδα, η ήμερα αυτή άντήχησε σι' αυτιά μας μιά μαγική αυγή, ανάμεσα στους κρότους των κανονιών, ανάμεσα στις καμπάνες, στα θούρια, στις σειρήνες, όπως έκείνο το πρωινό τ' Οκτωβρίου του 1940. Τότε ο πόλεμος άρχισε, την καρδιά μας έξωνε μιά ανησυχία «άραγε θα νικήσουμε;» Κ' ηθε το άνοιξιάντικο αυτό πρωινό του 45 για να μ' δώση τη βεβαιότητα της νίκης, το τέλος του πολέμου. Ένας άναστεναγμός μ' έφούσκωσε τὰ στήθη. «Επιτέλους. Έγινε ειρήνη!» Ο κόσμος βγήκε στους δρόμους μ' έναν άκράτητον ένθουσιασμό, η πόλη σηματοστολίστηκε, έλαμψε κάτω απ' τον άνοιξιάντικον ήλιο και κάτω απ' το γαλανό άπτικόν ουρανό με την ίδια λαμπρότητα, με την ίδια γάση, όπως πάντα!

Ένας άθάνατος Παρθενώνας ψηλά στην Ακρόπολη σε όλη του την αίγλη

στόλιζε με περηφάνια την άθάνατη πόλη. Στο πλάι του η κυανόλευκη κυμάτιζε περήφανη για τη μεγάλη νίκη, δίνοντας την πιά τρανή βεβαίωση, πως η Ελλάδα θα ζήσει...

Τάβλεπα δλ' αυτά το πρωινό έκείνο απ' το παράθυρο του σπιτιού μου και την ψυχή μου γέμιζαν ένα σωρό συναισθήματα. Κι' έκλαιγα.

Πρέπει να ξέρετε, αγαπητοί μου φίλοι, πως τὰ μάτια μου δεν βουρκώνουν πάντοτε από θλίψη.

Δουξ της Δευκάδος

ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ

Ένα άλικο ρόδο άνοιξε τὰ πεταλά του δειλά, χαμογελώντας ντροπαλά στην ήλιαχτίδα, που μόλις έμαθε τη γέννησή του, έτρεξε να το χαιρετήσει και να παίξουν μαζί.

Η πεταλούδα ηρθε να το φιλήσει και να το χαϊδέψει με τὰ χρυσωπά φτερά της, και όλος ο κάμπος είχε γιορτή.

Τ' άγεράκι φύσηξε και κούνησε τὰ καλάμια της μικρούλας λίμνης κι' ένα φύλλο απ' το γέρο-πλάτανο που στέκει τόσα και τόσα χρόνια άπό πάνω της, έπεσε κι' έγινε μιά μικρή, πράσινη βαρκούλα, στα ήσυχα νερά της.

Ήταν πρωί κι' είχα άφίσει το χωριό για να μείνω λίγο στη φύση και στις τόσες χάρες της. Κι' είχα καθήσει στη σκιά της λεύκας και κοίταξα τὰ ύπομονετικά μερμήγκια που κουβαλούσαν ένα ψόφιο σκαθάρι στη φωλιά τους.

Ένας λαγός πήδηξε μέσ' απ' τὰ φύλλα τρομαγμένος, ένα πουλάκι ηρθε στη λεύκα και άρχισε να τραγουδεί. Τὰ πυκνά κλαδιά της άκρης του δάσους παραμέρισαν και μιά ψηλή λυγερή κοπέλλα προχώρησε στον κάμπο κόβοντας πότε-πότε κανένα άγριο λούλουδο για να πλέξει στεφάνι. Είδε το άλικο ρόδο και το έκοψε.

Κι' η ήλιαχτίδα έφυγε λυπημένη, κι' η πεταλούδα πέταξε μακριά.

Κι' έφτασε η νέα στη λίμνη και χαμογέλασε βλέποντας δυο τρομαγμένα απ' το διάβα της βατράχια, που πήδηξαν στα νερά της κι' έκαναν τ' άσημένιο της μέτωπο να ρυτιδωθεί.

Κι' όταν ήσυχασε πάλι, έσκυψε η κόρη να ιδη στον καθρέφτη των νερών το καλοζωγραφισμένο μ' όλες τις χάρες πρόσωπό της.

Και στη γαλανή λίμνη φάνηκαν χρυσά μαλλιά που έπεφταν μπούκλες στους όμους της, ρόδινα μάγουλα, δυο γαλανά όνειροπόλα μάτια και κατακόκκινα χείλη.

Κοίταζε έτσι λίγες στιγμές το φυσικό καθρέφτη που είχε μπροστά της κι' έφυγε, χαρούμενη, και γλυκά, έλαφρά και σιγά, όπως ηρθε. Και στον καθρέ-

φτη έμεινε πάλι η γαλανή ζωγραφιά του χαμογελαστού ουρανού.

Κι' έγινε πάλι ήσυχία.

Κι' εγώ καθόμουν άκόμη στα πόδια της άσημνίας φλύαρης λεύκας, και παρακολουθούσα τὰ μερμήγκια που κουβαλούσαν το ψόφιο σκαθάρι στη φωλιά τους...

Άσχημόπαπο

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Ντρίν, ντρίν! Βιαστικά παιδάκια, χαρούμενα, ζωηρά, ανεβαίνουν τη σκάλα, καθονται στα θρανία...

Σοβαρή κι' άμείλητη η δασκάλα μπαίνει.

Σπινθηρόβολα μάτια την κοιτούν περιέργα, με ανησυχία ν' άκούσουν τι θα τους βάλει...

— Άκουεις πρώτη. Να κλιθ... Μόλις τελειώσει, χαρούμενα κι ευτυχισμένα πρόσωπα σκύβουν στο χαρτί. Τὰ ξέρουν!...

Και άλλα, λυπημένα, πιπιλίζουν το μολύβι ή την πένα και κοιτοστέκονται.

Σε λίγην ώρα όμως, όλο ξανθόμαλα, μελαχροινά παιδάκια γράφουν.

Γρούτς, γρούτς, η πένα ξύνει το χαρτί.

Και την ήσυχία δεν την διακόπτει πιά παρά το ξύσιμο ενός μολυβιού ή το κουνούνη.

Έλληνόπουλο

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο Νηρέας διηγείται:

— Χθες έπεσε έξω άπό το σπίτι μας ένας άεροπόρος.

— Μά είναι τρομερό!

— Ναι, γλύστησε, γιατί πάτησε μιά λεμονόφλουδα.

Μαύρο Βέλος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήναι, δδός Γ' Σεπτεμβρίου 28 (άρ. τηλ. 55-536) 19 Ιουνίου 1945

Η ΑΠΕΡΓΙΑ των τυπογράφων έληξε, διπλάσιαστηκαν όμως τὰ τυπογραφικά. Έκτος τούτου, δεν μου παρέχεται και το χαρτί που θα χρειαζόταν. Έτσι δεν μπορώ, προς το παρόν, να εκδώσω πολλάκις φυλλάδια και να ενημερωθώ. Αυτό θα γίνει άργότερα, όταν θα βελτιωθεί η γενική οικονομική κατάσταση, θα πέσουν οι τιμές, θαρθή άφθονο χαρτί κτλ. Θα εξακολουθήσω λοιπόν να εκδίδω άπό ένα όκταεσίδο την εβδομάδα, μ' ένα μόνο αυξόντα αριθμό και με μιά ήσυχονη—όπως κάνω σήμερα—αδιάφορο αν το φυλλάδιο τούτο, που έχει αριθμό 5 και ήμερομηνία 2 Ιουνίου, θα το λάβετε στο τέλος του μηνός, και θα ιδήτε στην αλληλογραφία ν' άπαντώ—και σε γράμματα που έλαβα ως τις 19 Ιουνίου—την ήμερα που σ' έγραφα.

Ναι, καλή μου Μαργάνα, με το Χριστός Ανέστη, ανέστη κι' η αγαπημένη σου Διάπλασις. Περιμένο το ψευδώνυμό σου, αλλά τί καλύτερο θέλεις άπό το ίδιο σου τ' όνομα; Καλά έκαμες που έκοψες τις κοτοίδες σου άφου δεν

μπορούσες να τις χτενίζης μόνη σου; ούτε θα πή τίποτα ο μπαμπάς, όταν θα γυρίση από τον πόλεμο; υποθέτω μάλιστα πως θα γύρισε κιόλα, και πόσο θα χαρήκατε κι' οί δυό !..

Παλιέ μου **Χρυσή Αίωνα (X'A.N.)**, ό κ. Ξ. έλαβε το δελτάριό σου και μου έλεπε να σου στείλω τα πρώτα φυλλάδια, για να ιδής τους δρους και να εγγραφής την κορούλα σου. Σ' εύχαριστούμε όλοι για τα λόγια και το φιλικό ενδιαφέρον. Στα φυλλάδια που σου έστειλα, θα ιδής και τις λεπτομέρειες της μεγάλης συμφοράς που μās βρήκε κατά τα Δεκεμβριανά.

Θρυλική Ροδόπη, έχω μπροστά μου τα από 16 Μαΐου και 9 Ιουνίου γράματά σου. Έξετέλεσα άμέσως όσα μου έγραφε στο πρώτο, και με χαρά διάβασα στο δεύτερο για τόν ένθουςιασμό των παιδιών της Θεσσαλονίκης όταν έλαβαν τα πρώτα μου φυλλάδια. Πρέπει να σ' εύγνωμονούν που είχες την καλωσύνη να μου στείλεις τις διευθύνσεις τους, χαμένες για μένα μετά την πυρπόληση του παλιού μου γραφείου. Έξετέλεσα και τις νεώτερες παραγγελίες σου και σ' εύχαριστώ για όλα. Θα έπαναφέρω τη βαθμολόγηση των κομματιών της Σ.Σ.Σ. άμα τακτοποιηθούν. Η διαπλαστική κίνηση δεν είναι μεγάλη, μα πολλά παιδιά δεν έμαθαν ακόμα την επανέκδοσή μου. Σιγά-σιγά θα τη μάθουν και θα γυρίσουν όλα...

Αμαρυλλίς, αυτό, καθώς θα είδες, είναι το νέο σου ψευδώνυμο. Έλαβα την έπιταγή των 1000 δραχμών, μαζί με το από 13 Μαΐου γράμμα σου, κι' έξετέλεσα. Σε λίγο έλαβα και το άλλο. Τί όραία και τα δυό, και πόσο με συγκίνησαν!.. Χαίρω που εργάζεσαι τώρα στον Βρετανικό Έρυθρό Σταυρό κι' έχεις ν' αγοράζης τα βιβλία που αγαπάς. Οί τελευταίοι μου Τόμοι έκάηκαν μόνο παλαιοί υπάρχουν στην αποθήκη μου, που είναι σ' άλλο δρόμο και δεν πειράχθηκε. Προσεχώς θα δημοσέψω Τιμοκατάλογο. Σ' εύχαριστώ και για τα ξεοπαθώματα που μου προετοιμάζεις.

Και σένα, **Κεραυνέ**, σ' εύχαριστώ για τα καλά λόγια. Αλήθειαι, το γραφείο μου, στην όδον Γ' Σεπτεμβρίου 28, είναι προσωρινό και το συμμαρξίζομαι μ' έν' άλλο περιοδικό, τα «Φιλολογικά Χρονικά», που ό φίλος μας διευθυντής του είχε την καλωσύνη να με φιλοξενήση. Γι' αυτό δεν έβαλα και «ταμπέλα» απέξω, όπως είχα στο παλιό μου. Αλλά ξέρεις τί λέει ή παροιμία: «Ρωτώντας πάει άνασας και στην Πόλη»...

Ασχημόπαπο, το παλιό σου ψευδώνυμο άνανεώθηκε. Ναι, τώρα τις διακοπές να μου γράφης όσο συχνά θέλεις και έννοια σου, δεν υπάρχει φόβος να σε...βαρεθώ. Να μου φιλήσης την άδελφούλα σου και να της πής πως άνυπομονώ ν' άρχισή και ούτ' ή να μου γράφη. Έχετε χαιρετισμούς άπ' όλους μας, κι' από την Πίσσα, που ούτ' ή στιγμή γουργουρίζει δίπλα μου, γιατί θα κατάλαβε από τη μυρωδιά του γράμματός σου—και τα ξωα, ξέρεις, «μυρίζονται» τα πάντα—πως αγαπάς πολύ τις γάτες...

Δοξή της Λευκάδος, έλπίζω τώρα πια—πρώτα πρώτα—να έγινες έντελώς καλά. Τ' όραιότατο γράμμα σου,

που τόσο με συγκίνησε, το διάβασε κι' ό κ. Φαίδων που σ' εύχαριστεί πολύ—πολύ για όσα γράφεις και γι' αυτόν. Τώρα, για να σου άνανεώσω το ψευδώνυμό σου, θα μου στείλεις 100 δραχμές και το όνοματεπώνυμό σου, γιατί το παραλείπεις και, καθώς ξέρεις, δεν έχω πια ούτε Μητρώο παλιών συνδρομητών, ούτε Εύρετήριο παλιών ψευδωνύμων.

Τη Συλλογή σου την έλαβα, **Χρυσάνθεμο**, και μ'ήν άνησυχής. Καθώς θα είδες στην Προκήρυξη του 2ου φύλλου, ό Διαγωνισμός ούτός είναι μόνο για Πνευματικές Άσκήσεις και όχι για Καλλιγραφία συγχρόνως, όπως άλλοτε, γιατί ήθελα να λάβω Συλλογές άμέσως και δεν υπήρχε ούτε καιρός, ούτε ίσως καλό χαρτί, για να καλλιγραφηθούν και να διακοσμηθούν. Το κομμάτι σου δεν το διάβασα ακόμα, ώστε δεν ξέρω αν είναι για τη Σελίδα «ή μάλλον για το καλάθι των άχρήστων» όπως γράφεις.

Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους της: **Άρκτηδρον** (έλαβα το γράμμα σου με την έπιταγή κι' εύχαριστώ για όλα) ή άγγελία σου δημοσιεύθηκε τώρα θα στείλεις 100 δρ, για την άνανέωση του ψευδωνύμου). **Γκλόριαν** (έλαβα και τη Συλλογή σου) φαντάζομαι πως σ' όλη την Καβάλλα δεν υπάρχει καλύτερο τετράδιο: ή έλλειψη χαρτιού είναι γενική). **Ατίθασσον**, **Ξανθή Πριγκήπισσα** κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 303ου Διαγωνισμού Λύσεων. Αί λύσεις του φυλλαδίου τούτου δεκταί μέχρι της 26 Ιουλίου, και πέραν άκόμη, έφ' όσον δεν θα έχουν δημοσιευθεί.

61. Δεξιόγραφος

Πατριάρχη βιβλικό
Με νησί ελληνικό
Τόν ένάγω,
Κι' αυτοκρατόρα τρανό,
Πολαιό, βυζαντινό,
Φανερώνω.

Νικηφόρος

62. Στοιχειόγραφος

Πόλη της Φρυγίας μεγάλη
Νά μικραίνει τη θωρείς
Όσο παίρνει, κι' άπορείς,
Άν της κόψη; το κεφάλι
Γιατί αυτό που έτσι γίνεται,
Ούτε με φακό διακρίνεται!

Εύλο Άπελέκητο

63. Μεταγραμματισμός

Βγάλε κάπα, βάλε μη,
Και θα κάμης στη στιγμή,
Άπό άπλόν άριθμό
—Όχι όμως—πειριτό—
Ένα πρᾶγμα διπλωμένο
Και δεμένο.

Μαύρο Βέλος

64. Αίνιγμα

Στο σπίτι σου—μην πᾶς μακριά—
Θά βρῆς τ' άρσενικό μου,
Άναίσθητο και κρύο.
Άόρατο, σε κυβερνά
Τυφλά το θηλυκό μου—
Τί δυνατό... θηρίο!

(Παλαιόν)

Ατίθασσος

65. Δικτυωτόν

* * * * * = Πόλις της Ελλάδος
* * * * * = Γυνή της Π. Γραφής
* * * * * = Νῆσος της Ιταλίας
* * * * * = Ρῆμα
Και καθέτως τα ίδια

Νικηφόρος

66. Κρυπτογραφικόν

1234256 = Νῆσος του Ειρηνικού
2446 = Αίσθητήριο
3256 = Γυναικείον όνομα
4656 = Όρος της Φυσικής
52113 = Περίφημος γάλλος στρα-
6346 = Άμαξα [τηγός]
Ιναχος

67-68. Μεταμορφώσεις

(Όδηγία: Κάθε λέξεις διαφέρει από την προηγούμενη ή κατά τόν τό-
νον,—τύρος-τυρός—ή κατά έν γράμμα
προστιθέμενον, άφαιρούμενον ή άντι-
καθιστάμενον. Π. χ. κόρος, όρος, όσος,
ίσος, ίσις, ίρις, έρις, έξις, λέξις
κλπ.).

1.—Ό Σταυρός δι' 7 μεταμορφώ-
σεων να γίνη Λύρα.

2.—Ό Πόρος διά 5 μεταμορφώσεων
να γίνη Χίος.

Ατίθασσος

69. Άκροστιχίς εξ Άντιθέτων

Να εύρεθούν άντίθετα των κάτωθι
λέξεων τιαυτά, ώστε τα άρχικά των
ν' άποτελούν ένά εκ των δώδεκα:
σκληρός, ισχυρός, βαθύς, όμαλός, άνί-
κανος, πεδινός, ίσιος.

Άητός της Ήπειρου

70. Γρίφος

	ρα	ρα	ετ
	ραρα	ρα	ετ ετ
ι Κ	ρα	ρα	ρα ετ φ' ετ
	ρα	ρα	ετ ετ
	ρα	ρα	ετ
τι τι τι			
τι			
τι τι			
τι			
τι τι τι			

να βγῇ;

Άητός της Ήπειρου

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δέν δημοσιεύεται Άγγελία υπερβαίνουσα
τους δεκαπέντε στίχους, και μόνον μία του
καθενός εις κάθε φυλλάδιον.—Έως δέκα το
πολύ λέξεις με άλλα στοιχεία δρχ. 30. Πέραν
των δέκα λέξεων, 3 δρχ. ή λέξεις με άλλα, 4
δρχ. με παχέα και 5 δρχ. με κεφαλαία. Ό
χωριστός στίχος δρχ. 20.

[Α — 12]

Με καινούρια όρεξη ξαναπαίνω στην
κίνηση της Διάπλασής μας. Στέλ-
νω θερμό χαιρετισμό σ' όλα τ' άδέλφια
μου Διαπλάσσοι—ες και παρακολῶ
να μου στείλουν, όσα έχουν την καλω-
σύνη, ένά γράμμα στη διεύθυνση: Δο-
ξούλα Σπυράντη. Άγ. Δημητρίου 97,
Θεσνίκη. Αυτό θάναί ή άρχή μιας ά-
ληθινής φιλίας.

Θρυλική Ροδόπη

[Α — 13]

Χαιρετώ όλα τα Διαπλάσσοι, Λυ-
πούμαι που οι περισσότερες δεν έ-
πιτρέπουν να τους ζητήσω άλληλογρα-
φία ή ανταλλαγή Μικρών Μυστικών.
Έλπίζω άργότερα.

Ιναχος